

LÄÄNERANNA VALLAVOLIKOGU

Õiguskantsleri Kantselei
info.okk@oiguskantsler.ee

Teie 26.09.2025 nr 6-4/251795/2506972

Meie 16.10.2025 nr 2025/1-8/1532-2

Vastuskiri

Lugupeetud Õiguskantsler

Vastuseks Teie 17. oktoobriks palutud selgitustaotlusele anname alljärgnevalt ülevaate Lääneranna Vallavolikogu 8. juuni 2023 määruse nr 50 „Huvihariduse toetamise kord“ § 3 lõike 1 punktides 2, 5 ja 7 ning § 4 lõikes 2 sätestatud tingimuste sisust ja eesmärgist.

1. Määruse eesmärk on tagada, et Lääneranna vallas elavatel 7–19-aastastel noortel oleks võimalus saada huviharidust, sõltumata sellest, kas nad osalevad oma vallas või mujal tegutseva huvikooli tegevuses. Toetus määratakse õppurile, mitte huvikoolile, ning seega ei ole eesmärk toetada kindlaid huvikoole, vaid teha huviharidus kättesaadavaks võimalikult paljudele noortele endile.

Tingimus, et toetust makstakse juhul, kui vastava õppekava alusel õpib vähemalt kuus noort, on kehtestatud kohaliku omavalitsuse poolt eesmärgiga:

- tagada avalike vahendite otstarbekas ja proportsionaalne kasutamine,
- soodustada grupiviisilist huviharidust, mis arendab lisaks erialastele oskustele ka sotsiaalseid ja koostööoskusi,
- vältida olukordi, kus toetuse andmine muutuks sisuliselt üksiku õppuri individuaalõppe rahastamiseks ning seeläbi piiraks teiste noorte võimalusi toetust saada,
- vähendada halduskoormust ja tagada, et toetust rakendataks ühtsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel.

Teadvustame, et üksik õppur ei saa ise mõjutada, kui palju noori sama õppekava läbib, mistõttu võib see tingimus teatud juhtudel jätta huvihariduse toetuseta motiveeritud noore, kelle huviala on kitsamalt levinud. Tingimus on siiski seatud eesmärgiga leida tasakaal üksikisiku vajaduste ja kohaliku omavalitsuse piiratud eelarvevahendite vahel, et toetust saaksid võimalikult paljud noored.

2. Määruses on toetuse arvestamise alus seatud üheksa kuu pikkusele õppeperioodile ning toetuse maksmisel on arvestatud tavapärasest üldhariduskooli õppeaastat, mis kestab sügisest kevadeni. Selline lähenemine on valitud, et siduda toetuse maksmine kohaliku omavalitsuse eelarveaastaga ja lihtsustada toetuse administreerimist, kuna enamiku huvikoolide tegevus on kooskõlas üldhariduskoolide õppeaastaga ja sisaldab koolivaheaegu.

On tõsi, et Huvikooli seadus ega Erakooliseadus ei näe ette konkreetset õppeperioodi ega kohusta huvikooli koolivaheaega pidama. See tähendab, et õppetöö võib toimuda ka suvekuudel või aasta ringi. Volikogu on tingimuste seadmisel lähtunud ennekõike vajadusest luua ühtne, kõigile õppuritele võrdselt rakendatav arvestusperiood ja tagada eelarve prognoositavus.

Määruses sätestatud üheksa kuuline piirang tagab eelarvelised vahendite jagamise võimalikult suurele hulgale lastele. Piiratud eelarveliste vahendite juures on seeläbi toetuse jagamine õiglasem ja jõuab rohkemate peredeni.

3. Määruse § 3 lõike 1 punkt 5 sätestab, et väljaspool valda asuva huvikooli õppekoha tegevuskulu ja transpordikulu kandmisel osaleb vald juhul, kui vallas ei tegutse sama tasemega huvikooli. Selle sätte eesmärk on tagada, et valla toetus oleks suunatud eelkõige olukordadesse, kus kohapeal ei ole võimalik pakkuda sisuliselt samaväärset huvihariduse võimalust.

Vald ei hinda ühe huviala erinevate koolide õppekavade sisu ega metoodikat detailideni, vaid keskendutakse sellele, kas kohalik huvikool võimaldab samas vanuses lapsele sarnase eesmärgiga osalemise huvihariduses sarnasel tasemel. Arvestatakse millise vanuserühma lastele või noortele huvikool õpet pakub – näiteks kas tegemist on algklasside või gümnaasiumiealistele mõeldud õppega. Samuti arvestatakse, millisel tasemel õpetus toimub: kas see on algtasemel tutvustav õpe, harrastajatele mõeldud regulaartreening, süvendatud õpe edasijõudnutele või juba professionaalseks ettevalmistuseks suunatud õpe. Näitena võib välja tuua jalgpallitreeningute toetamise. Lääneranna vald pakub läbi oma hallatava asutuse – Lääneranna Spordikooli jalgpalli algharidust noorema vanuseklassi õpilastele. Sellisel kujul on vald huvihariduse vastaval tasemel ja vanuserühmale kohapeal taganud.

Kuna aga jalgpall kui meeskonnaala eeldab teatud arvu mängijaid igas vanuseklassis, tekib väiksemas vallas tihti olukord, kus edasijõudnute vanuseklassides ei ole võimalik komplekteerida täiskooresseisus võistkonda. Sellises olukorras võib osutuda põhjendatuks ja otstarbekaks, et õpilane jätkab treeninguid väljaspool valda tegutsevas jalgpalliklubis, kus on võimalik pakkuda kõrgema taseme õpet ja võistlusvõimalusi.

Eelnimetatud olukorras toetab vald väljaspool valda asuva huvikooli tegevuskulu ja transpordikulu, kuna kohalik huvikool ei suuda objektiivsetel põhjustel sama taseme õpet pakkuda.

Juhul kui laps soovib õppida huvialal, mida pakub küll kohalik huvikool, kuid vaba õppekohta ei ole, loetakse see olukord samaväärseks kättesaamatusega. Sellisel juhul saab vald toetada väljaspool valda asuva huvikooli tegevuskulu ja transpordikulu erandkorras, võimalusel ja eelarveliste vahendite olemasolul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Armand Reinmaa
volikogu esimees